

Brussel, 31.10.2013
COM(2013) 740 final

2013/0361 (APP)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de tripartiete sociale top voor groei en werkgelegenheid

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

ACHTERGROND

De tripartiete sociale top voor groei en werkgelegenheid (TST) werd ingesteld bij het Besluit van de Raad van 6 maart 2003 (2003/174/EG), dat de gebruikelijke informele vergaderingen op hoog niveau die sinds 1997 werden gehouden in het kader van de Europese werkgelegenheidsstrategie, en nadien in het kader van de strategie van Lissabon, heeft geformaliseerd. De Commissie had dit besluit voorgesteld teneinde het overleg op hoog niveau van de EU-instellingen met de Europese sociale partners te institutionaliseren. Het voorstel hield de opheffing in van het in 1970 opgerichte en in 1999 hervormde Permanent Comité voor arbeidsmarktvoorstellen, dat niet geschikt bleek om te fungeren als geschikt forum voor EU-overleg met de sociale partners — in het bijzonder in het licht van de uitbreiding en het toenmalige vooruitzicht van een EU-structuur met 27 lidstaten. Bovendien was het mandaat van het Comité te beperkt om de sociale partners te kunnen betrekken bij de Europese werkgelegenheidsstrategie en de Europese geïntegreerde economische en sociale strategie die voortvloeien uit het Verdrag van Amsterdam en de Europese Raad van Lissabon in 2000.

De TST wordt sinds 2003 apart van de vergaderingen van de Europese Raad georganiseerd en heeft in grote lijnen voldaan aan zijn doel, met name de gedachtewisseling op het hoogste niveau tussen de Commissie, het EU-voorzitterschap en de Europese sociale partners over de werkgelegenheids- en sociale aspecten van de Lissabonstrategie (tot 2010, en daarna van de Europa 2020-strategie) te bevorderen. Tot de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon werden de vergaderingen gezamenlijk voorgezeten door het voorzitterschap van de Raad en de voorzitter van de Commissie. Het besluit van 2003 kende ook de twee volgende voorzitterschappen een rol toe.

De Commissie heeft in haar mededeling (COM(2013) 690 final) van 2 oktober 2013 over de sociale dimensie van de EMU aangekondigd dat zij een voorstel zou indienen tot herziening van het besluit van de Raad van 2003.

WAAROM IS HET BESLUIT AAN HERZIENING TOE?

Het Verdrag van Lissabon bracht ingrijpende institutionele veranderingen met zich, die een herziening van het besluit van de Raad van 2003 rechtvaardigen:

- het institutionaliseerde de Europese Raad en creëerde de functie van voorzitter van de Europese Raad (artikel 15 VEU);
- het erkende de rol van de TST als onderdeel van de Europese sociale dialoog (artikel 152 VWEU);
- artikel 202 van het EG-Verdrag, dat de rechtsgrondslag vormde voor de vaststelling van het besluit van 2003, werd ingetrokken (de taken van de Raad worden nu bepaald in artikel 16 VEU en de comitéprocedures in de artikelen 290 en 291 VWEU).

Deze institutionele verandering als gevolg van het Verdrag van Lissabon, namelijk de invoering van de functie van voorzitter van de Europese Raad, maakt herziening van het besluit van de Raad van 2003 tot instelling van de tripartiete sociale top noodzakelijk. Om de logica van het Verdrag en van het institutionele kader van de TST te handhaven, moeten de rol en verantwoordelijkheden die het besluit van de Raad van 2003 aan het roulerend

voorzitterschap van de Raad heeft toegekend, worden overgedragen aan de nieuw in het leven geroepen functie van voorzitter van de Europese Raad.

Bovendien moet het algehele beleidskader worden herzien; hierbij neemt de Europa 2020-strategie de plaats in van de Lissabonstrategie en wordt aangegeven welke bijdrage de TST voor groei en werkgelegenheid aan de governance in het algemeen levert.

2. RESULTATEN VAN DE RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

Formele raadpleging van de sociale partners is niet vereist, gezien de gekozen rechtsgrondslag (zie hieronder), maar de bedrijfstakoverkoepelende Europese sociale partners werden niettemin informeel geraadpleegd over de hoofdlijnen van deze herziening. Bij hen bestond brede steun voor een beperkte/technische herziening om de technische wijzigingen uit te voeren die voortvloeien uit de institutionele wijzigingen als gevolg van het Verdrag van Lissabon.

3. JURIDISCHE ELEMENTEN VAN HET VOORSTEL

RECHTSGRONDSLAG

Artikel 352 VWEU moet de rechtsgrondslag voor de vaststelling van het besluit van de Raad vormen.

INTERINSTITUTIONELE ASPECTEN VAN DE HERZIENING

Een specifiek aspect van de herziening heeft betrekking op de vertegenwoordiging van de Raad. In de huidige opzet van de TST-vergaderingen nemen het voorzitterschap van de Raad en de twee volgende voorzitterschappen deel.

Meer bepaald houdt de huidige praktijk, die sinds 2010 van toepassing is, de volgende regeling in:

- de officiële uitnodigingen worden ondertekend door de voorzitter van de Europese Raad, de voorzitter van de Commissie en het staatshoofd of de regeringsleider van de lidstaat die het voorzitterschap van de EU uitoefent;
- de vergadering wordt gezamenlijk voorgezeten door de voorzitter van de Commissie en de voorzitter van de Europese Raad, die respectievelijk de vergadering openen en de besluiten presenteren; het staatshoofd of de regeringsleider van de lidstaat die het voorzitterschap uitoefent, neemt eenmaal tijdens de vergadering het woord;
- het voorzitterschap van de Raad en de twee volgende voorzitterschappen nemen deel op het niveau van de staatshoofden of regeringsleiders en van de ministers van Werkgelegenheid.

In het licht van een juridisch strikte interpretatie van artikel 15 VEU zou kunnen worden aangevoerd dat de continuïteit van de deelname van de Raad kan worden verzekerd door de deelname van de voorzitter van de Europese Raad alleen. Daarom is het niet langer noodzakelijk dat de drie opeenvolgende voorzitterschappen ook deelnemen.

Maar gezien de positieve ervaringen met deze opzet sinds 2010 en de consensus hieromtrent, geeft de Commissie de voorkeur aan een pragmatische aanpak die voortbouwt op de bestaande praktijk. Dit houdt in dat de deelname van de drie opeenvolgende voorzitterschappen, op het niveau van de staatshoofden of regeringsleiders en op het niveau van de ministers van Werkgelegenheid, nog steeds gerechtvaardigd is op grond van de continuïteit van de taken van de Raad onder de verantwoordelijkheid van de roulerende voorzitterschappen.

FREQUENTIE

Dit besluit van de Raad bepaalt dat de TST ten minste eenmaal per jaar vóór de voorjaarsbijeenkomst van de Europese Raad moet vergaderen. In de praktijk heeft de TST sinds 2003 tweemaal per jaar vergaderd, met actieve betrokkenheid van de roulerende voorzitterschappen, telkens vóór de voorjaars- en najaarsbijeenkomst van de Europese Raad. De Commissie is van mening dat de ervaringen met de geldende praktijk ook op dit punt positief zijn geweest en dat de behoefte aan efficiënt en zichtbaar overleg op hoog niveau tussen de EU-instellingen en de Europese sociale partners rechtvaardigt dat de TST elk jaar tweemaal vergadert. In de herziening wordt de praktijk bevestigd dat de TST vóór de voorjaars- en najaarsbijeenkomst van de Europese Raad vergadert.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

N.v.t.

5. FACULTATIEVE ELEMENTEN

ARGUMENTEN VOOR EEN BEPERKTE HERZIENING

De Commissie is in dit stadium niet van plan om bij gelegenheid van deze herziening de werking van de tripartiete sociale top ingrijpend te hervormen. De sociale partners hebben de top steeds beschouwd als een goede gelegenheid om sociale en werkgelegenheidskwesties op het hoogste niveau te bespreken, vóór de voorjaars- en najaarsbijeenkomsten van de Europese Raad, in aanwezigheid van de staatshoofden of regeringsleiders en de ministers van Werkgelegenheid en Sociale Zaken van de roulerende voorzitterschappen. Bovendien biedt de TST de vertegenwoordigers van EU-instellingen die de top bijwonen, de mogelijkheid om van beide partijen van de sociale dialoog de standpunten en voorstellen te vernemen, wat hen in staat stelt om deze standpunten vervolgens door te geven aan de leden van de Europese Raad.

De Commissie is voorstander van een voorstel dat het nu geldende besluit aan de institutionele wijzigingen als gevolg van het Verdrag van Lissabon aanpast, rekening houdend met de positieve resultaten van de recente praktijkervaringen met de TST. Verder werden enkele redactionele wijzigingen aangebracht om de technische kwaliteit van de tekst te verbeteren. Op die manier zal de herziening soepel kunnen verlopen.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de tripartiete sociale top voor groei en werkgelegenheid

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 352,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien de goedkeuring door het Europees Parlement¹,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Handelend volgens een bijzondere wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Artikel 3 VEU bepaalt dat een van de doelstellingen van de Europese Unie erin bestaat een sociale markteconomie met een groot concurrentievermogen te ontwikkelen, die gericht is op volledige werkgelegenheid en sociale vooruitgang.
- (2) Bij de bepaling en uitvoering van haar beleid en optreden moet de Unie rekening houden met de sociale dimensie, met name met de eisen in verband met de bevordering van een hoog niveau van werkgelegenheid, de waarborging van een adequate sociale bescherming, de bestrijding van sociale uitsluiting alsmede een hoog niveau van onderwijs, opleiding en bescherming van de menselijke gezondheid, overeenkomstig artikel 9 VWEU.
- (3) De Unie erkent en bevordert de rol van de sociale partners op het niveau van de Unie en bevordert hun onderlinge dialoog, met inachtneming van hun autonomie, overeenkomstig artikel 152 VWEU.
- (4) Om overleg op hoog niveau met de Europese sociale partners te bevorderen over de algehele strategie zoals vastgesteld door de Europese Raad van Lissabon van 23 en 24 maart 2000, heeft de Unie een tripartiete sociale top (TST) voor groei en werkgelegenheid ingesteld, die nu in artikel 152 VWEU als integraal bestanddeel van de sociale dialoog op Europees niveau wordt erkend.
- (5) De Unie en de lidstaten zijn vastbesloten om samen te werken in het kader van een geïntegreerde strategie die bedoeld is om het potentieel van de EU voor groei en werkgelegenheid gedurende het decennium 2010-2020 te stimuleren, de Europa 2020-strategie. Deze strategie beoogt een betere coördinatie van nationaal en Europees beleid.
- (6) De Unie heeft erkend dat de zeggenschap en betrokkenheid van de sociale partners in de Europa 2020-strategie moet worden vergroot, zodat de sociale partners een actieve bijdrage kunnen leveren aan de uitvoering van de doelstellingen van de strategie.

¹ PB C [...] van [...], blz. [...].

- (7) In Verordening (EU) nr. 1175/2011 over versterking van het toezicht op begrotingssituaties en het toezicht op en de coördinatie van het economisch beleid wordt onderstreept dat de sociale partners in passende gevallen in het kader van het Europees semester bij de belangrijkste beleidskwestie worden betrokken, in overeenstemming met de bepalingen van het VWEU en de nationale wettelijke en politieke regelingen.
- (8) In zijn conclusies van 28 juni 2013 heeft de Europese Raad erop gewezen dat de sociale dimensie van de EMU moet worden versterkt en de centrale rol van de sociale partners en de sociale dialoog in dit kader benadrukt. Dienovereenkomstig is de Commissie in haar mededeling (COM(2013) 690 final) van 2 oktober 2013 over de sociale dimensie van de EMU ingegaan op het bevorderen van de sociale dialoog op nationaal en op Europees niveau en heeft zij daarin een voorstel aangekondigd tot herziening van het besluit van de Raad van 2003.
- (9) Sinds de TST is ingesteld bij besluit van de Raad in 2003, heeft de top voldaan aan zijn belangrijkste doelstelling, namelijk overleg op hoog niveau mogelijk te maken. De top heeft een positieve bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de sociale dialoog op het niveau van de Unie in het kader van de Lissabonstrategie gedurende het decennium 2000-2010 en in het kader van de huidige Europa 2020-strategie.
- (10) De taak en samenstelling van de tripartiete sociale top moeten worden aangepast om rekening te houden met de institutionele wijzigingen als gevolg van het Verdrag van Lissabon, in het bijzonder met de creatie van de functie van voorzitter van de Europese Raad, zoals vastgesteld in artikel 15 VEU.
- (11) Dit besluit doet geen afbreuk aan de organisatie en werking van de nationale stelsels van arbeidsbetrekkingen en de sociale dialoog.

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Taak

De tripartiete top voor groei en werkgelegenheid heeft tot taak om, met inachtneming van het Verdrag en van de bevoegdheden van de instellingen en organen van de Unie, op permanente basis het overleg van de Raad en de Commissie met de sociale partners te verzekeren. Aldus worden de sociale partners in staat gesteld om op Europees niveau, in het kader van hun sociale dialoog, een bijdrage te leveren aan de verschillende onderdelen van de strategie voor groei en werkgelegenheid van de Unie. De top baseert zich daarbij op de voorbereidende werkzaamheden en besprekingen van de Raad, de Commissie en de sociale partners die in de verschillende overlegfora plaatsvinden met betrekking tot economische, sociale en werkgelegenheidskwesties.

Artikel 2

Samenstelling

1. De top bestaat uit de voorzitter van de Europese Raad, het fungerend voorzitterschap en de twee volgende voorzitterschappen van de Raad, de Commissie en de sociale partners, die op het hoogste niveau vertegenwoordigd zijn. De ministers van deze drie voorzitterschappen en de commissaris bevoegd voor Werkgelegenheid en Sociale Zaken nemen eveneens aan de top deel. Afhankelijk van de agenda kunnen ook andere ministers van deze drie voorzitterschappen en andere leden van de Commissie worden uitgenodigd.

2. De vertegenwoordigers van de sociale partners zijn verdeeld in twee even grote delegaties van tien vertegenwoordigers van de werknemers en tien vertegenwoordigers van de werkgevers, waarbij rekening wordt gehouden met de noodzaak van een evenwichtige deelname van mannen en vrouwen.
3. Elke delegatie bestaat uit vertegenwoordigers van de Europese bedrijfstakoverkoepelende organisaties, die op Europees niveau hetzij algemene belangen, hetzij specifieke belangen van leidinggevend personeel en management en kleine en middelgrote ondernemingen behartigen.

De technische coördinatie van de delegatie van de werknemers wordt verzorgd door het Europees Verbond van Vakverenigingen (EVV) en die van de delegatie van de werkgevers door de Europese ondernemingsorganisatie (BUSINESSEUROPE). Het EVV en BUSINESSEUROPE houden in hun bijdragen ten volle rekening met de standpunten van de specifieke en brancheorganisaties en nemen eventueel vertegenwoordigers van enkele van die organisaties in hun delegaties op.

Artikel 3 **Vorbereiding**

1. De agenda van de top wordt gezamenlijk vastgesteld door de Raad, de Commissie en de bedrijfstakoverkoepelende organisaties van de werknemers en werkgevers die aan de werkzaamheden van de top deelnemen. Hiertoe vinden voorbereidende vergaderingen plaats van de diensten van de Raad en de Commissie, samen met het EVV en BUSINESSEUROPE.
2. Over de te bespreken thema's wordt binnen de Raad Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken van gedachten gewisseld.
3. Het secretariaat van de top wordt verzorgd door de diensten van de Commissie. Het secretariaat zorgt met name voor een tijdige toezending van de documenten. Met het oog op de voorbereiding en organisatie van de vergaderingen legt het secretariaat van de top de nodige contacten met het EVV en BUSINESSEUROPE, die voor de coördinatie van hun respectieve delegaties zorgen.

Artikel 4 **Werkwijze**

1. De TST vergadert ten minste tweemaal per jaar. De vergaderingen vinden telkens vóór de voorjaars- en najaarsbijeenkomst van de Europese Raad plaats.
2. De top wordt gezamenlijk voorgezeten door de voorzitter van de Europese Raad en de voorzitter van de Commissie.
3. De vergaderingen van de top worden door de co-voorzitters op eigen initiatief en in overleg met de sociale partners bijeengeroepen.

Artikel 5
Informatie

De co-voorzitters maken een samenvatting van de besprekingen van de top om de bevoegde Raadsformaties en het publiek erover te informeren.

Artikel 6
Intrekking

Besluit 2003/174/EG wordt ingetrokken met ingang van de datum van inwerkingtreding van het nieuwe besluit.

Artikel 7

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter